

2. **Iacobelli S., Bonsante F., Vintéjoux A., Gouyon J.-B.** Standardized parenteral nutrition in preterm infants: Early impact on fluid and electrolyte balance. *Neonatology*, 2010; 98, 84–90.
3. Food and Drug Administration. Safety alert: hazards of precipitation associated with parenteral nutrition. *Am J Hosp Pharm* 1994; 51, 1427–1428.
4. **Niemiec P. W., Vanderveen T. W.** Compatibility considerations in parenteral nutrient solutions. *Am J Hosp Pharm* 1984; 41, 893–911.
5. **Newton D. W., Driscoll D. F.** Calcium and phosphate compatibility: revisited again. *Am J Health Syst Pharm* 2008; 65, 73–80.
6. **Zadák Z.** Výživa v intenzivní péči. 2. vydání. Praha: Grada Publishing 2008; 212 s.
7. **Allwood M. C., Kearney M. C. J.** Compatibility and stability of additives in parenteral nutrition admixtures. *Nutrition* 1998; 14, 697–706.
8. **Pertkiewicz M., Cosslett Mühlebach S., Dudrick S. J.** Basics in clinical nutrition: Stability of parenteral nutrition admixtures. *e-SPEN, Eur. e-J. Clin Nutr Metabol* 2009; 4, e117–e119.
9. **Parikh M. J., Dumas G., Silvestri A., Bistrrian B. R., Driscoll D. F.** Physical compatibility of neonatal total parenteral nutrient admixtures containing organic calcium and inorganic phosphate salts. *Am J Health-Syst Pharm* 2005; 62, 1177–1183.
10. **Schröder A. M.** Total parenteral nutrition – problems in compatibility and stability. *EJHPPpractice* 2008; 14, 65–67.
11. **Joy J., Silvestri A. P., Franke R., Bistrrian B. R., Nehne J., Newton D. W., Driscoll D. F.** Calcium and phosphate compatibility in low-osmolarity parenteral nutrition admixtures intended for peripheral vein administration. *J Parenter Enteral Nutr* 2010; 34, 46–54.
12. **Newton D. W., Driscoll D. F.** Chemistry and safety of phosphates injections. *Am J Health-Syst Pharm* 2008; 65, 1761–1766.
13. **Allwood M. C.** Compatibility and stability of TPN mixtures in big bag. *J Clin Hosp Pharm* 1984; 9, 181–198.
14. **Braun B.** All in one směsi pro totální parenterální výživu. Hradec Králové: Progrestartisk 2000; 9–19.
15. **Wong J. C., McDougal A. R., Tofan M., Aulakh J., Pineault M., Chessex P.** Doubling calcium and phosphate concentration in neonatal parenteral nutrition solutions using monobasic potassium phosphate. *J Am Coll Nutr* 2006; 25, 70–77.
16. **Ronchera-Oms C. L., Jimenez N. V., Peidro J.** Stability of parenteral nutrition admixtures containing, organic phosphates. *Clin Nutr* 1995; 14, 373–380.
17. **Bouchoud L., Fonzo-Christe C., Sadeghipour F., Bonnabry P.** Maximizing calcium and phosphate content in neonatal parenteral nutrition solutions using organic calcium and phosphate salts. *J Parenter Enteral Nutr* 2010; 34, 542–545.
18. **Ybarra J. V.** Calcium and phosphate solubility in neonatal parenteral nutrient solutions containing TrophAmine. *Nutr Clin Pract* 2010; 25, 353–356.
19. Český lékopis 2009. Praha: Grada Publishing 2009.
20. **Trissel, L. A., Xu Q. A., Zhang Y., Walter W. V.** Use of cysteine hydrochloride injection to increase the solubility of calcium and phosphates in FreAmine III-containing parenteral nutrition solutions. *Int J Pharm Compound* 2003; 7, 71–77.
21. **Shulman R. J., Phillips S.** Parenteral nutrition in infants and children. *J Pediatr Gastroent Nutr* 2003; 36, 587–607.
22. **Sobotka L., Allison S. P., Furst P., Meier R., Pertkiewicz M., Soeters P. B.** Basics in clinical nutrition. 3rd ed. Prague: Galén 2004; 500 s.

NOVÉ KNIHY

Kuželová M., Švec A., Švec P. **Kapitoly zo všeobecnej klinickej farmakológie pre farmaceutov.**
Bratislava: FaF UK 2011, 196 s. ISBN 978-80-970503-2-0, cena 7,38 euro.

Vzťah pacient, lekár a lekárnik a najmä lekár a lekárnik predstavujú špecifickú oblasť medicíny a farmácie, v ktorej tieto objekty majú svoju nezastupiteľnú úlohu a povinnosť. Pri ich realizovaní dochádza často k mnohým interakciám pozitívneho, ale i negatívneho druhu.

Recenzovaný učebný text určený študentom farmácie si dáva za cieľ stručnou formou definovať a popísať, na akej súčasnej úrovni sa tieto vzťahy vyskytujú a riešia vo všeobecnej klinickej farmakológii, ktorej sú predmetom štúdia.

Obsah učebného textu autori skúsení učitelia tejto disciplíny postavili logicky a didakticky.

V jeho prvej časti sa zaoberajú definovaním základných princípov, vzťahov a pojmov klinickej farmakológie. Nadväzujú sa potom zaoberajú stručne definovaním liečiv a liekov, vznikom a vývojom nových liečiv a liekov, negatívami a rizikami ich používania, alergiami

a interakciami, ktoré vyvolávajú. V ďalšej časti sa stručne zaoberajú základmi racionálnej farmakoterapie, monitorovaním hladín, chronofarmakológiou, farmakogenetikou, farmakogenetikou, kompliance, adhérenciou a konkordanciou.

V druhej časti sa venujú základom vyšetrenia pacientov, laboratórnymi a prístrojovými metódami. Text je doplnený 42 tabuľkami a 5 názornými obrázkami.

Analýza obsahu ukazuje, že rozsah učebného textu je úmerný počtu hodín tohto predmetu vo 4. ročníku magisterského štúdia farmácie, pre ktorý je určený, ďalej že vhodne nadväzuje na príbuzné a profilové predmety farmaceutického štúdia, je v súlade s analogickými dielami v EÚ a jeho zvládnutie dáva výborný základ pre hlbšie a nadstavbové štúdium tohto odboru.

Z hľadiska histórie je potrebné poznamenať, že v takomto rozsahu a obsahu nebol pre štúdium farmácie takto u nás ešte koncipovaný učebný text, a preto ho možno považovať za úspešný pokus, ako zaplniť biele miesto v edukácii farmaceuta, ktoré sme v tejto oblasti doteraz evidovali.

J. Čižmárik